

Министерство на земеделието и храните

**Оперативен анализ
за основни земеделски култури**

(Бюлетин № 15/2017)

София, 12 април 2017 г.

Съдържание

1.	Проведени основни селскостопански мероприятия към 06.04.2017 г.	3
1.1	Проведени мероприятия при есенници	3
1.2	Засети площи с пролетници	3
2	Външна търговия с основни земеделски култури.....	5
2.1	Зърнени и маслодайни култури	5
2.2	Плодове и зеленчуци.....	6
3	Цени	8
3.1	Зърнени и маслодайни култури	8
3.2	Плодове и зеленчуци.....	9
4	Приложение – справки за проведени мероприятия на основни зърнени и маслодайни култури по области	11

Забележка: Материалът включва оперативни данни, които нямат статистически характер, а служат само като ориентир за текущото състояние на пазара, в т. ч.: оперативна информация относно проведените основни селскостопански мероприятия по данни от областните дирекции „Земеделие“ и текуща информация относно товарите с основни зърнени и маслодайни култури, преминали границите на страната чрез основните пристанища.

1. Проведени основни селскостопански мероприятия към 06.04.2017 г.

1.1 Проведени мероприятия при есенници

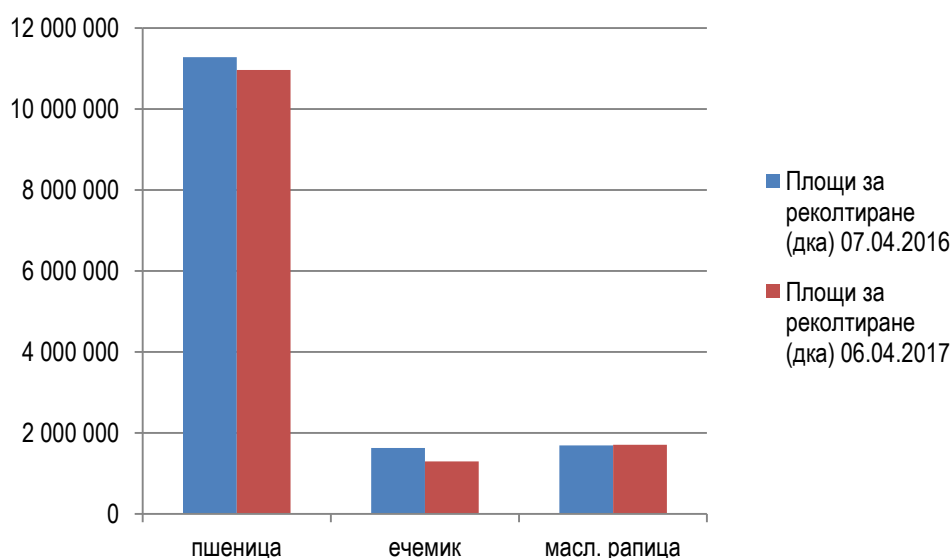
По оперативни данни, към 06.04.2017 г. площите за реколтиране с пшеница и ечемик са съответно с 2,8% и 20,5% по-малко в сравнение със същия период на предходната година, а тези с маслодайна рапица – с 0,7% повече.

Проведени мероприятия при есенници към 06.04.2017 г., сравнено със същия период на 2016 г.

	07.04.2016			06.04.2017			Изменение на годишна база, %
	Площи за реколтиране (дка)	Площи, подхранени с азотни мин. торове (дка)	Площи, третирани с хербициди (дка)	Площи за реколтиране (дка)	Площи, подхранени с азотни мин. торове (дка)	Площи, третирани с хербициди (дка)	Площи за реколтиране (дка)
пшеница	11 282 229	10 410 468	6 305 818	10 964 682	10 575 179	4 950 495	-2,8%
ечемик	1 631 850	1 532 301	991 249	1 296 652	1 230 868	689 120	-20,5%
масл. рапица	1 696 452	1 550 265	976 057	1 708 037	1 568 542	897 285	0,7%
ръж	68 887	40 285	8 130	62 076	33 350	4 120	-9,9%
тритикале	139 881	114 173	51 174	153 625	128 974	52 092	9,8%

Източник: оперативни данни от областните служби „Земеделие“, обработени от МЗХ
Забележка: Площи за реколтиране = Засети площи – Пропаднали площи

Площи за реколтиране при основни есенни култури към 06.04.2017 г., сравнено със същия период на 2016 г.

1.2 Засети площи с пролетници

Според оперативните данни, към 06.04.2017 г. сеитбата на пролетни култури като цяло се движи с по-бързи темпове спрямо миналата година. Към този момент засетите площи с пролетен ечемик, маслодаен слънчоглед и царевица за зърно са съответно с 33%, 47,3% и 51,7% над нивата отпреди една година. Засадените площи с картофи бележат ръст от 63,4%

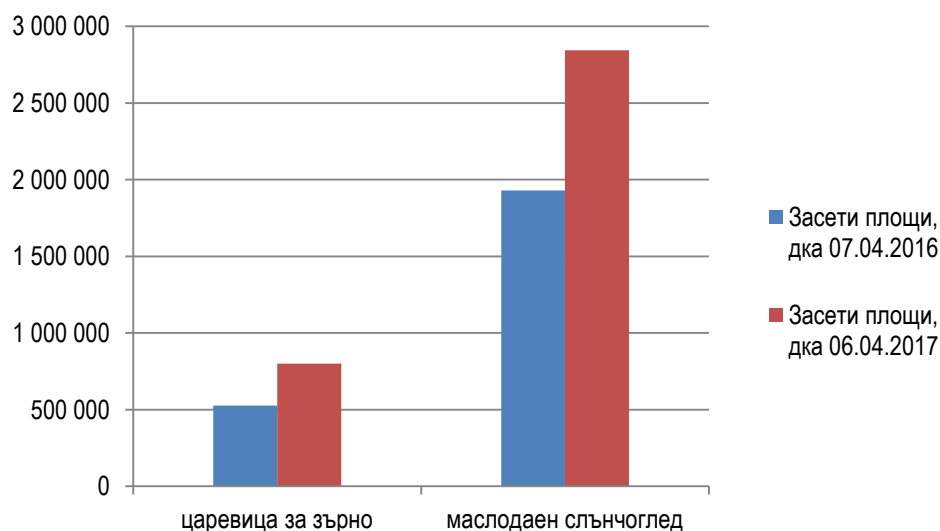
на годишна база. Същевременно, при площите с домати се наблюдава намаление с 23,2% спрямо аналогичния период на 2016 г.

Засети площи с пролетници към 06.04.2017 г., сравнено със същия период на 2016 г.

	07.04.2016	06.04.2017	Изменение на годишна база, %
маслодаен слънчоглед	1 930 401	2 844 421	47,3%
царевица за зърно	527 013	799 682	51,7%
пролетен ечемик	18 931	25 169	33,0%
овес	48 166	78 367	62,7%
фуражен грах	65 718	222 581	238,7%
царевица силажна	7 325	24 911	240,1%
шарен слънчоглед	12 540	19 726	57,3%
соя	12 729	12 869	1,1%
фасул	3 262	2 650	-18,8%
леща	11 393	22 951	101,4%
картофи	19 321	31 562	63,4%
домати	462	355	-23,2%
градински грах	6 810	16 393	140,7%
сорго	3 530	983	-72,2%
памук	*	5 000	-
лен	*	700	-
пипер	110	*	-

Източник: оперативни данни от областните служби „Земеделие“, обработени от МЗХ

Засети площи с маслодаен слънчоглед и царевица за зърно към 06.04.2017 г., сравнено със същия период на 2016 г.

2 Външна търговия с основни земеделски култури

2.1 Зърнени и маслодайни култури

Основни зърнени и маслодайни култури - пшеница, ечемик и рапица (пазарна година, стартираща през м. юли)

През последната седмица през Пристанище Варна¹ не са преминавали товари с пшеница, ечемик и рапица за експорт. Въпреки това, общо за периода от началото на пазарната 2016/17 година до момента, износът на пшеница през порта нараства с 8,6% на годишна база, до 1 571,6 хил. тона, а този на рапица – над три пъти, до 216,5 хил. тона. От друга страна, експортираното количество ечемик е с 86,6% под отчетеното за същия период на предходната маркетингова година.

Износ на пшеница, ечемик и рапица от „Пристанище Варна“ ЕАД, тона

Продукти	04.07.2015 – 09.04.2016	04.07.2016 – 09.04.2017	Изменение
пшеница	1 447 459	1 571 612	8,6%
ечемик	130 042	17 379	-86,6%
рапица	70 207	216 457	208,3%

Източник: „Пристанище Варна“ ЕАД

От началото на настоящата пазарна година до момента през „Пристанище Бургас“ ЕАД, опериращо на терминал Бургас – Изток 1, са изнесени 32,8 хил. тона пшеница (7 хил. тона през последната седмица) и 6,5 хил. тона ечемик, а експорт на рапица все още не е реализиран.

По предварителни данни на НСИ, които обхващат цялата търговия със зърнени култури (по морски, речен и сухоземен път), през периода юли 2016 г. – януари 2017 г. от страната са изнесени общо 3 502 хил. тона пшеница, 259,6 хил. тона ечемик и 489,7 хил. тона рапица. В сравнение със същия период на предходната година, експортът на пшеница и рапица се увеличава съответно с 38,5% и 92,8%, докато този на ечемик намалява с 31,9%.

Основни зърнени и маслодайни култури - царевица и слънчоглед (пазарна година, стартираща през м. септември)

През периода 20 – 26.03.2017 г. през Пристанище Варна са изнесени 3,5 хил. тона слънчоглед, докато експортът на царевица остава в застой. Така, от началото на маркетинговата 2016/17 г. износът на царевица през порта намалява с 58,8% на годишна база, а този на слънчоглед – с 16,8%.

¹ През последните няколко години Пристанище Варна формира около 50% от общия експорт на пшеница и царевица и около 30% от този на ечемик, слънчоглед и рапица.

Износ на царевица и слънчоглед от „Пристанище Варна“ ЕАД, тона

Продукти	01.09.2015 – 09.04.2016	01.09.2016 – 09.04.2017	Изменение
царевица	464 299	191 336	-58,8%
слънчоглед	154 517	128 618	-16,8%

Източник: „Пристанище Варна“ ЕАД

От началото на 2016/17 пазарна година не е отчетен износ на царевица и слънчоглед от „Пристанище Бургас“ ЕАД.

По предварителни данни на НСИ, общият износ на царевица през първите пет месеца на пазарната 2016/17 година е в размер на 723,1 хил. тона, а този на слънчоглед – 309,7 хил. тона, съответно с 0,4% повече и с 6,3% по-малко спрямо съответния период на предходната маркетингова година.

Вносът на зърнени и маслодайни култури традиционно е ограничен, като от 01.07.2016 г. до 09.04.2017 г. не е осъществяван такъв през наблюдаваните пристанищни терминали във Варна и Бургас.

Според предварителни данни на НСИ, за периода от началото на пазарната 2016/2017 година (м. юли 2016 г. за пшеница, ечемик и рапица и м. септември 2016 г. за царевица и слънчоглед) до м. януари 2017 г. в страната са внесени, както следва: пшеница – 17,1 хил. тона, ечемик – 12,7 хил. тона, рапица – 31,7 хил. тона, царевица – 13,1 хил. тона и слънчоглед – 125,1 хил. тона. При повечето основни зърнени и маслодайни култури се наблюдава увеличение на импорта спрямо съответния период на предходната маркетингова година – от 8,9% при пшеницата до близо шест пъти при рапицата. Само вносът на царевица бележи спад на годишна база – с 23,8%.

2.2 Плодове и зеленчуци

По предварителни данни на НСИ, през м. януари 2017 г. в страната са внесени 18,9 хил. тона пресни зеленчуци и 26 хил. тона пресни плодове, съответно с 0,9% по-малко и с 6,7% повече спрямо същия период на 2016 г.

В сравнение с януари 2016 г., вносът на пресни краставици, лук, чесън и зеле намалява от 5% при краставиците до 61,9% при зелето. Същевременно, вносът тикви, пиперки, картофи, моркови и репи, гъби, домати, марули и патладжани нараства с между 6% и 45,8%, като най-чувствителен ръст е налице при патладжаните.

При пресните плодове водещ е вносът на видове, каквито не се произвеждат в страната, като цитрусови плодове и банани (общо 19,7 хил. тона или близо 76% от общия внос на пресни плодове през м. януари 2017 г.). Съществен дял заемат и доставките на ябълки, които нарастват с 26,1% на годишна база, до 4,4 хил. тона. Сред останалите плодове, значително увеличение спрямо същия месец на 2016 г. се отчита при импорта на

черупкови плодове (три пъти), дюли (шест пъти), дини (с 23,1%) и пъпеши (с 35,1%), а намаление – при този на грозде, ягоди, боровинки и праскови (от 35,1% до 97,3%).

Внос и износ на пресни плодове и зеленчуци през м. януари 2017 г., сравнено със същия период на 2016 г., тона

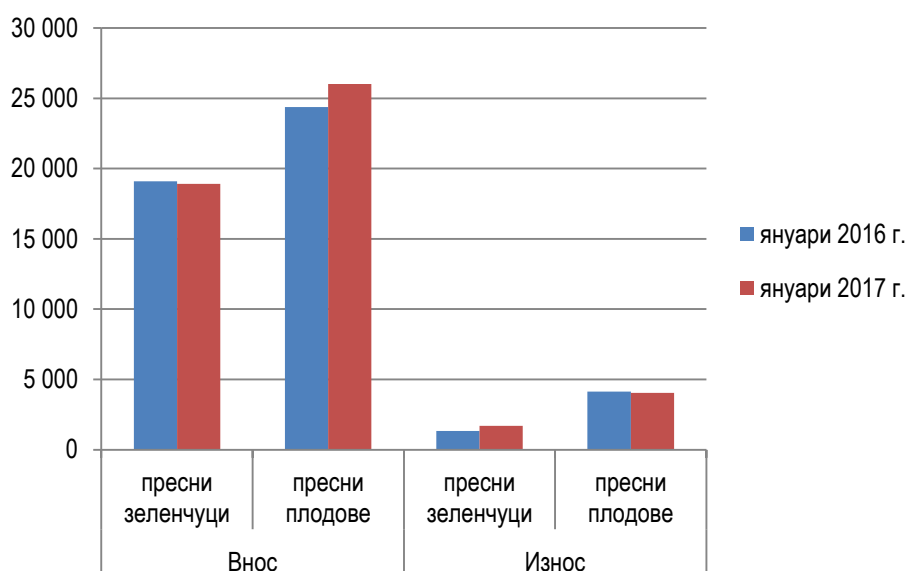
Поток	Продукти	януари 2016	януари 2017	Изменение
Внос	пресни зеленчуци	19 095	18 914	-0,9%
	пресни плодове	24 390	26 021	6,7%
Износ	пресни зеленчуци	1 331	1 696	27,5%
	пресни плодове	4 136	4 053	-2,0%

Източник: данни на НСИ (предварителни данни за 2016 г.), обработени от МЗХ

Бележка: „пресни зеленчуци“ включва търговията по тарифни кодове от 07010000 до 07099990, а „пресни плодове“ – търговията по тарифни кодове от 08010000 до 08109075.

През първия месец на 2017 г. износът на пресни зеленчуци бележи ръст от 27,5% на годишна база, до 1,7 хил. тона, докато този на пресни плодове намалява с 2%, до 4 хил. тона.

Внос и износ на пресни плодове и зеленчуци, тона

Най-значителен принос за увеличение на общия износ на пресни зеленчуци в рамките на периода има ръстът на експорта на домати – с 247 тона или 74,6%, следван от този при краставиците и корнишоните, пиперките, зелето, тиквите и патладжаните – с между 38,1% (краставици) и над два пъти (патладжани). От друга страна, износът на чесън, лук, моркови и репи, картофи и гъби намалява с между 29,8% и 98,9%, като най-чувствителен спад е налице при гъбите.

Отчетеният износ на пресни плодове през първия месец на 2017 г. представлява основно реекспорт на продукти, които не са произведени в България, като цитрусови плодове, банани, киви и др. В сравнение със същия месец на 2016 г. се наблюдава съществено намаление на износа на черупкови плодове, ябълки, сливи, грозде и ягоди – от

34,3% до 73,9%. За разлика от миналата година, през м. януари 2017 г. не е отчетен износ на пъпеши, круши и малини. Същевременно, износът на дюли, кайсии и боровинки нараства с между два и седемдесет пъти, най-значително при боровинките.

3 Цени

3.1 Зърнени и маслодайни култури

Към 05.04.2017 г. средните изкупни цени на фуражна пшеница, ечемик, царевица и рапица се задържат на нивата от предходната седмица, докато при тези на слънчогледа и хлебната пшеница се отчита незначително понижение, съответно с 0,4% и 0,7%.

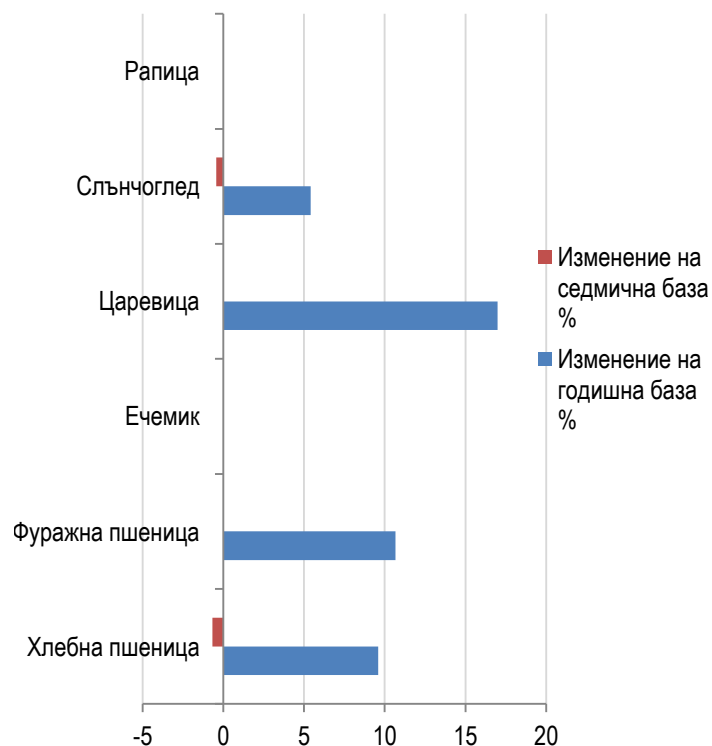
Средни изкупни цени на основни зърнени и маслодайни култури към 05.04.2017 г., сравнено с предходната седмица и със същия период на 2016 г., лв./тон без ДДС

	06.04.2016	29.03.2017	05.04.2017	Изменение на годишна база %	Изменение на седмична база %
Хлебна пшеница	271	299	297	9,6	-0,7
Фуражна пшеница	253	280	280	10,7	0,0
Ечемик	*	269	269	-	0,0
Царевица	259	303	303	17,0	0,0
Слънчоглед	647	685	682	5,4	-0,4
Рапица	*	673	673	-	0,0

Източник: данни на САПИ ЕООД (средноседмични цени), обработени от МЗХ

* Няма данни

Изменение на изкупните цени на основни зърнени и маслодайни култури към 05.04.2017 г.

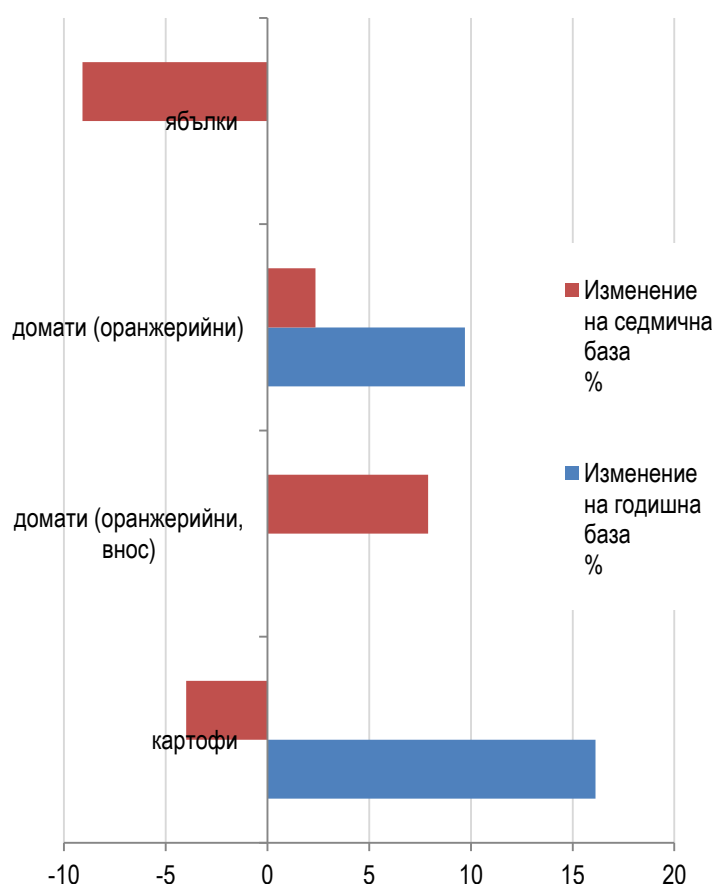
Сравнявайки със същия период на 2016 г., изкупните цени на слънчогледа, пшеницата (хлебна и фуражна) и царевицата бележат ръст от 5,4% до 17%, най-значителен при царевицата.

3.2 Плодове и зеленчуци

Към 07.04.2017 г. средните цени на едро на българските и вносните оранжерийни домати се повишават съответно с 2,4% и 7,9% на седмична база. Същевременно, картофите поевтиняват с 4%, а ябълките - с 9,1%.

Средните цени на едро на оранжерийни домати и картофите на тържищата в страната са съответно с 9,7% и 16,1% по-високи в сравнение със същия период на 2016 г.

Изменение на цените на едро на основни плодове и зеленчуци към 07.04.2017 г.

Средни цени на едро на основни плодове и зеленчуци към 07.04.2017 г., сравнено с предходната седмица и със същия период на 2016 г., лв./кг

	08.04.2016	31.03.2017	07.04.2017	Изменение на годишна база %	Изменение на седмична база %
картофи	0,62	0,75	0,72	16,1	-4,0
домати (оранжерийни, внос)	*	1,90	2,05	-	7,9
домати (оранжерийни)	2,37	2,54	2,60	9,7	2,4

	08.04.2016	31.03.2017	07.04.2017	Изменение на годишна база %	Изменение на седмична база %
пипер (зелен)	*	*	*	-	-
дини	*	*	*	-	-
пъпеши	*	*	*	-	-
череша	*	*	*	-	-
ябълки	*	1,21	1,10	-	-9,1
праскови	*	*	*	-	-
сливи	*	*	*	-	-
круши	*	*	*	-	-
десертно грозде (внос)	*	*	*	-	-

Източник: данни на ДКСБТ, обработени от МЗХ

* Няма данни

**4 Приложение – справки за проведени мероприятия на основни зърнени и
маслодайни култури по области**

Проведени мероприятия при есенници

култура: ПШЕНИЦА

Област	Засети площи <i>/дка/</i>	Пропадна- ли площи <i>/дка/</i>	Площи подхране- ни с азотни мин. торове <i>/дка/</i>	Площи третиранни с херби- циди <i>/дка/</i>
1	2	3	4	5
Благоевград	25010		25010	
Бургас	662007		623120	371974
Варна	591496.9	0	591071.9	138327
Велико Търново	664668		661771	561382
Видин	338590		320250	61800
Враца	498705		464627	195890
Габрово	44230		44230	43130
Добрич	1212891		1212891	230100
Кърджали	3600		2700	
Кюстендил	65170	0	49100	100
Ловеч	183965		160965	
Монтана	380414		380124	218880
Пазарджик	143380	0	143380	115050
Перник	148328		134818	4980
Плевен	812898	0	797588	403438
Пловдив	529605	0	479603	185273
Разград	489105		487105	236860
Русе	554726		554726	231043
Силистра	480870		480870	430870
Сливен	379900		355700	186800
Смолян	1000			
София-град	66561		33493	
София	171592	0	135240	
Стара Загора	577791		553191	211069
Търговище	363113	0	363113	114425
Хасково	424634	0	418234	261984
Шумен	474595		473695	245270
Ямбол	676487	650.1	628563	501850
ОБЩО	10965331.9	650.1	10575178.9	4950495

култура: ЕЧЕМИК

Област	Засети площи <i>/дка/</i>	Пропадна- ли площи <i>/дка/</i>	Площи подхране- ни с азотни мин. торове <i>/дка/</i>	Площи третиран с херби- циди <i>/дка/</i>
1	2	3	4	5
Благоевград	1300		1300	
Бургас	143686		134850	92500
Варна	72779.2		71779.2	14648
Велико Търново	66630		66160	59594
Видин	35099	0	28800	9300
Враца	20991		18415	5505
Габрово	6650		6650	6650
Добрич	28771		28771	25171
Кърджали	710		510	
Кюстендил	8930		6135	
Ловеч	22950		18520	
Монтана	31090		31090	30525
Пазарджик	19410		19410	3800
Перник	5395		5210	400
Плевен	144926		143516	64600
Пловдив	37774	0	33684	11384
Разград	62727		61927	34850
Русе	55122	0	55072	22577
Силистра	43952	0	43952	41452
Сливен	88900		85000	47200
Смолян	100			
София-град	14704		6109	
София	10512		6212	
Стара Загора	88726	0	87356	41574
Търговище	41753	0	41753	16040
Хасково	53456	850	45406	20316
Шумен	88864		88564	58104
Ямбол	101595	0	94717	82930
ОБЩО	1297502.2	850	1230868.2	689120

култура: ЗИМНА МАСЛОДАЙНА РАПИЦА

Област	Засети площи <i>/дка/</i>	Пропадна- ли площи <i>/дка/</i>	Площи подхране- ни с азотни мин. торове <i>/дка/</i>	Площи третиранни с херби- циди <i>/дка/</i>
1	2	3	4	5
Благоевград	2980		1680	
Бургас	240916	500	210950	175610
Варна	72077.92	5773.2	65573.92	7470.92
Велико Търново	93782		93782	41166
Видин	27257	1041	25371	17377
Враца	61975		60825	21000
Габрово	6700		6700	6000
Добрич	170090		157890	33390
Кърджали				
Кюстендил	15910	3550	5620	
Ловеч	41143		31420	
Монтана	48732	1500	47222	40000
Пазарджик	7490		7490	
Перник	19700	7177	2180	927
Плевен	174423		167923	108520
Пловдив	43780	20964.7	22474	14024
Разград	116016	4329.6	113019.4	56733.4
Русе	94482	420	94191	16902
Силистра	92625	0	92625	92625
Сливен	57200	6472	50400	36200
Смолян				
София-град	14395		10675	
София	11828	1500	1400	
Стара Загора	97728	36769.7	37062.8	35093
Търговище	53676		53676	26400
Хасково	45070	22367.9	26555	16420
Шумен	72590	17111	57586.4	57586.4
Ямбол	169398	14451	124250	93840
ОБЩО	1851963.92	143927.1	1568541.52	897284.72

Засети площи с пролетници и проведени мероприятия

култура: Маслодаен слънчоглед

Област	Пред-сеитбена подготовка /дка/	Засети площи /дка/	Наторени площи /дка/			Площи третираны с хербициди /дка/
			N	P	K	
1	2	3	4	5	6	7
Благоевград						
Бургас	265136	148390	54100	14000	14000	19600
Варна	271255.3	65090	94492	90292		6700
Велико Търново	445205	359207	349106	186990	186990	219990
Видин	108150	107650	100600	41120	41120	91050
Враца	326632	174639	83770	78120	78120	78000
Габрово	23940	22640	0	0	0	0
Добрич	566356	123900				
Кърджали	1100	320	320			
Кюстендил	50					
Ловеч	8900	8900				
Монтана	243300	216185	216185	83000	40000	175086
Пазарджик	12500	12500	6000			3900
Перник	40400	6160	3990	3990	3990	3990
Плевен	618412	234625	476473	476473	476473	51375
Пловдив	213130	148396	74386	65186	65186	41400
Разград	132106	40852	20250			7230
Русе	363344	287634	287634	116945	116945	191788
Силистра	135000	32400	135000	135000	135000	29400
Сливен	81400	78100	11900	9500	9500	7200
Смолян						
София-град	22002	12256	4300	3600	3600	
София	8600	1950				
Стара Загора	368919	214128	212334			16600
Търговище	68300	26760	26900			
Хасково	249200	163980	132700	92600	50600	79800
Шумен	183447	115389	105639	56757	36257	85139
Ямбол	299580	242370	42000	42000	42000	
ОБЩО	5056364	2844421	2438079	1495573	1299781	1108248

култура: Царевица - зърно

Област	Пред-сеитбена подготовка /дка/	Засети площи /дка/	Наторени площи /дка/			Площи третираны с хербициди /дка/
			N	P	K	
1	2	3	4	5	6	7
Благоевград						
Бургас	9689	1570	1850	500	500	
Варна	90639.67	12020	20337	13917		4500
Велико Търново	278886	118974	186634	72000	72000	54300
Видин	36510	36510	36410	29750	29750	36410
Враца	282187	133467	75024	74324	74324	61000
Габрово	20000	3420	0	0	0	0
Добрич	507280	46300	10000	10000	10000	
Кърджали	380					
Кюстендил	20	0				
Ловеч	4000	4000				
Монтана	103800	85330	84670	16000	6000	43600
Пазарджик		0				
Перник	4826					
Плевен	653024	149610	445778	445778	445778	35760
Пловдив	31380	10820	7150	7150	7150	2500
Разград	100750	36212	29112			10530
Русе	178942	76791	76885	27300	26950	20888
Силистра	114000	36400	114000	114000	114000	34400
Сливен	12500	2200				
Смолян						
София-град	4765					
София	2550	0				
Стара Загора	30898	8658	9578			1000
Търговище	31500	17200	17800			
Хасково	5200	2200	2600	1500	1400	
Шумен	45697	17700	14400	7900	400	900
Ямбол	300	300				
ОБЩО	2549724	799682	1132228	820119	788252	305788